

قواعد حاکم بر حل و فصل اختلافات در زمینه اعتبارات اسنادی

فتح الله نیازی اتابای^۱، مریم مرادی^۲، سید باقر میرعباسی^۳، ابو محمد عسگرخانی^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۱/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۵/۰۳

چکیده

امروزه بخش عمده ای از مبادلات بین المللی بین اشخاص صورت می گیرد که یا شناختی از یکدیگر ندارند و یا شناخت آنها در حدی نیست که فروشنده بتواند هیچگونه ضمانت پرداختی از جانب خریدار اقدام به تامین کالا نماید. اعتبار اسنادی یا LC به منظور حل و فصل تعارض ها و اختلاف منافع بین طرفین یک قرارداد خرید و فروش تدوین و توسعه یافته است. هنگامی که خریدار و فروشنده در دو کشور مختلف اقامت دارند، فروشنده نمی خواهد کالاهای مورد معامله پیش از پرداخت بها در اختیار خریدار قرار گیرد و تحویل وی شود و خریدار نیز می خواهد پیش از تحویل کالاها، پرداختی را انجام ندهد در این صورت از روش اعتبار اسنادی استفاده بعمل می آید و تعهدی از سوی بانک است که به خریدار و فروشنده داده می شود. در این میان پس از رعایت مقررات و اصول اصلی از سوی بانک تعهد می شود که مبلغ مورد تعهد خریدار به موقع و با رقم صحیح به دست فروشنده برسد. هرگاه که خریدار قادر به پرداخت مبلغ خرید نباشد، بانک موظف است باقی مانده یا تمام مبلغ خرید را بپردازد.

واژگان کلیدی: اعتبارات اسنادی، مقررات UCP، اتاق بازرگانی بین المللی، حل و فصل

اختلافات تجاری.

* دانشجوی دکتری گروه حقوق، دانشکده بین الملل، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران.

** استادیار گروه حقوق، دانشکده بین الملل، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران. نویسنده مسئول، ایمیل:

mohamadrezapoor@gmail.com

*** استاد دانشگاه تهران

**** استاد دانشگاه تهران

مقدمه

یکی از مسایل مهم در هر قرارداد، پرداخت و چگونگی اجرای تعهدات طرفین است. هر طرف قرارداد مادامی که طرف دیگر تعهدات خویش را اجرا نکرده است، از ایفای تعهد سرباز می‌زند و یا حتی الامکان پس از حصول تضمین کافی از طرف مقابل وفای بعهده نماید. دغدغه‌های معقول طرفین در یک معامله بین‌المللی به علل مختلف، همانند عدم اطلاع از وضعیت و حسن شهرت تجاری همدیگر، بعد جغرافیایی، مسایل سیاسی و اجتماعی دولتها و مقررات پیچیده و متنوع، محدودیتهای ناشی از اجرای حکم خارجی بیشتر از یک معامله داخلی است. بنابراین وجود مکانیسم و ترتیبی که کالا و خدمات، تا زمانیکه وجود کالا و خدمات ارایه شده پرداخت و یا تضمین قرار داده نشده باشد، تمایل به تسلیم مبیع یا ارایه خدمات ندارد. از طرف دیگر نیز خریداران تمایل دارند که پس از دریافت کالا یا ارایه سرویس و خدمات، وجه آن را بپردازند. این امر (تقابل منافع) پیدایش اعتبارات اسنادی را به عنوان یک وسیله پرداخت در صحنه بین‌المللی سبب شد. (اخلاقی، ۱۳۹۲:۱۴۹)

در هر حال از میان روشهای متنوع و متعدد پرداخت، اعتبارات اسنادی به دلیل ویژگی‌های خاص خود از قبیل اصل استقلال اعتبار اسنادی و اصل انطباق دقیق اسناد، مقبولترین روش پرداخت محسوب شده و مشکلات خریداران و فروشنده را به حداقل میرساند. این روش پرداخت خسارت انعطاف پذیر بوده و اشکال گوناگونی از آن برای پاسخگویی به نیازها و احتیاجات متنوع و مختلف بازرگانان بین‌المللی متداول شده که در هر قراردادی طرفین بر اساس خواسته‌ها و نیازها و امکانات خود می‌توانند از یکی از اشکال مختلف آن استفاده نمایند. با پیشرفت و گسترش دامنه و گستره‌ی تجارت بین‌المللی، اتاق بازرگانی بین‌المللی در صدد وضع مقررات جامعی در مورد اعتبارات اسنادی برآمد. (اشمیتوف، ۱۳۷۸:۱۵۵)

برای اولین بار در هفتمین کنگره اتاق بازرگانی بین المللی مقررات مقدماتی تدوین شد و از آن به بعد کشورهای زیادی رسماً مقررات آن را پذیرفتند. بعد از آن نیز با توسعه عملیات و تنوع اعتبارات اسنادی و برای تشویق و ترغیب کشورهای که تا آن وقت مقررات یکنواخت را قبول نکرده بودند، لزوم تجدیدنظر در مقررات احساس شد. از این رو در سیزدهمین کنگره اتاق بازرگانی بین المللی این مقررات مورد تجدیدنظر قرار گرفت.

معاملات اعتبار اسنادی در سراسر دنیا بر اساس مقررات بین المللی اعتبارات اسنادی که توسط اتاق بازرگانی بین المللی تدوین شده و همچنین بر اساس ضوابط بین المللی مبتنی بر این مقررات انجام میگیرد. از این رو نیاز به تدوین مجموعه ای از مقررات حاکم بر اختلافات اعتبارات اسنادی که پاسخگوی نیازهای اقتصادی و تجاری جامعه بین المللی باشد، احساس نیاز گردید. مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی به مرور زمان رشد و تکامل یافته و با توجه تحولات حمل و نقل کالا و گسترش روز افزون حجم معاملات جهانی و انقلاب در ارتباطات الکترونیکی، که در سالهای اخیر جایگزین بعضی از مکاتبات سنتی گردید. اتاق بازرگانی بین المللی مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی را تدوین نمود. (افتاده، ۱۳۷۶: ۱۴۷)

اتاق بازرگانی بین المللی ICC که در سال ۱۹۱۹ تاسیس شد در دورانی که سیستم تجارت جهانی با خطر ناشی از تحمیل سیاستهای ملی گرایی و حمایت از اقتصاد دولتی مواجه بود. تسهیل جریان تجارت بین المللی را به عنوان یکی از هدفهای مهم و جبهه همت خود قرار داد.

مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی در چنین اوضاع و احوالی و به منظور سردرگمی ناشی از اعمال مقررات داخلی کشورها در ارتباط با عملیات اعتبارات اسنادی برای نخستین بار در سال ۱۹۱۳ به جامعه جهانی ارائه شد.

۲۳۴....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

هدف از تدوین این مقررات ایجاد یک رشته ضوابط قراردادی به منظور هماهنگی و یکنواختی در عملیات اعتبارات اسنادی است. پذیرش جهانی مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی از جانب دست اندرکاران اعتبارات اسنادی در کشورهایی که از سیستم های قضایی و اقتصادی متنوعی برخوردار میباشند، نشانه موفقیت در تدوین این مقررات محسوب میشود. (امامی، ۱۳۶۸:۶۹)

مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی (UCP۴۰۰) قریب به ۴۰ سال به اجرا درآمد ولی با توجه به مسائل ضروری در بررسی در ارا و نظرات و رویه های دادگاههای بین المللی مطرح شد و تحولات تکنیکی در بانکداری و حمل و نقل و صنایع دیگر، مقررات نشریه ۱۴۴ اتاق بازرگانی بین المللی در باب اعتبارات اسنادی مورد تجدیدنظر قرار گرفت و با تصویب نهایی مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی توسط کمیسیون بانکداری (ICC) به بار نشست و مقررات جدید با عنوان (UCP۵۰۰) پس از تایید کمیته اجرایی اتاق بازرگانی بین المللی می باشد و نهایتا در سال ۲۰۰۷ بازننگری شد و مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی (UCP۶۰۰) به دو زبان انگلیسی و فرانسه منتشر گردید. که این مقررات، در حال حاضر در جامعه تجارت بین المللی جاری است. (ابافت، ۱۳۸۷:۸۴)

۱- حل و فصل اختلافات تجاری بین المللی

پیدایش اختلاف در هر معامله و قراردادی محتمل است. چنانچه قرارداد به درستی تنظیم شده و حقوق و تکالیف طرفین به روشنی در قرارداد تعیین و تعریف شده باشد، حل اختلاف اساتر و سریعتر خواهد بود. اما شکی نیست که روند حل اختلاف وقت گیر است و حتی می تواند به روابط تجاری طرفین آسیب وارد کند و ان را با موانع جدیدی مواجه سازد.

اتاق بازرگانی بین المللی که وظیفه اصلی خود را تسهیل مراودات تجاری بین المللی قرار داده است همواره به این امر مهم توجه داشته و به همین لحاظ از اولین سالهای تشکیل اتاق مبادرت به تاسیس یک تشکیلات داوری منظم و بزرگ در کنار اتاق نموده است که به داوری اتاق بازرگانی بین المللی معروف است.

شیوه داوری: جایگزین رسیدگی قضایی است و معمولاً دعاوی بزرگ بین المللی از طریق داوری حل و فصل میشوند. اما همه اختلافات تجاری چنین پیچیده و بزرگ نیست که لازم باشد از طریق داوری حل و فصل شود. بعلاوه حتی در دعاوی بزرگ گاهی ترجیح میدهند که با توجه به موضوع دعوا قبل از شروع داوری از سایر روشهای حل و فصل اختلاف استفاده نمایند. در عمل نیز گاه موضوع دعوی ناظر بر اختلاف امر فنی یا حرفه ای یا مالی است که با کمک یک شخص ثالث و میانجی که مورد اعتماد طرفین است، قابل حل باشد. گاه لازم است موضوع اختلاف از طریق سازش حل شود و طرفین صرفاً به نظر و توصیه ی یک سازش دهنده بصیر نیاز دارند و در بعضی پرونده ها محتاج اظهار نظر کارشناس میباشند.

در قراردادهای پیمانکاری قبل از اینکه موضوع به داوری ارجاع شود، لازم است مهندسان متخصص و منتخب طرفین به کمک یک نفر مهندس متخصص (شخص ثالث) کنار یکدیگر بنشینند و برای موضوع راه حلی یا هیات حل اختلاف را نپذیرند، راه برای رجوع به داوری یا حتی دادگاه به عنوان مرحله اخر همواره باز است.

اتاق بازرگانی بین المللی با توجه به همین واقعیت ها و ضرورت های عینی که مورد نیاز فعالان اقتصادی و دست اندر کاران معاملات تجاری است، مبادرت به تهیه و تنظیم انواع مقررات برای حل و فصل دعاوی تجاری نموده است. مستلزم آن است که همه بتوانند ضمن پذیرش وجود دیگران ، متفاوت بودن از آنان و در عین حال احترام به حاکمیت قانون برای رسیدن به هدف خود تلاش کنند.

۲۳۶....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

با وجود آنکه در عرصه بین‌المللی وجود اختلاف اجتناب‌ناپذیر است، اما حقوق بین‌الملل تلاش میکند تا قواعد ناظر بر زیست مسالمت‌آمیز و حل و فصل اختلافات بین‌المللی را با در نظر گرفتن اصل استقلال و برابری دولتها تنظیم نمایند. (ارفع‌نیا، ۱۳۶۹:۵۵)

این اصل در حقوق بین‌الملل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار میباشد این اصل تا آن حد مهم است که در صورت وجود اختلاف میان دولتها، نمی‌توان بدون رضایتشان آنها را نزد یک مرجع بین‌المللی احضار یا صلاحیت یک محکمه بین‌المللی را بران تحمیل کرد و رعایت این اصل ایجاب میکند که اختلافات بین‌المللی و تضاد منافع استفاده از زور و بکارگیری قوه قهریه مجاز نباشد، اگرچه استفاده از زور بطور مکرر از طریق رسانه‌های خبری گزارش می‌شود. (ذوقی، ۱۳۹۰:۴۹)

از آنجا که اختلافات لزوماً دربردارنده‌ی دست‌کم دو طرف میباشد، این دو تصمیم‌حاکمیتی باید برای تعیین یک روش هماهنگ حل و فصل اختلافات در حقیقت، پیامد حقوقی اصل بنیادین تساوی حاکمیت‌هاست. از جمله اصولی که بر اساس آن سازمان و اعضایش در تعقیب هدفی باشند که همه اعضا باید در روابط بین‌المللی خود از استفاده از زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی دولتهای دیگر یا به هر شیوه دیگری که با اهداف ملل متحد مغایرت دارد، خودداری ورزند و اینکه آنها اختلافات بین‌المللی خود را با روشهای مسالمت‌آمیز به شیوه‌ای حل و فصل نمایند که صلح و امنیت بین‌المللی و عدالت به خطر نیفتد. (صلح‌چی، ۱۳۹۵:۱۷۹)

طرفین هر اختلافی که ادامه‌ی آن ممکن است حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را به خطر اندازد، ابتدا باید در جستجوی راه‌حلی از طریق مذاکره، تحقیق، میانجیگری، سازش، داوری، حل و فصل قضایی، توسل به نهادهای ترتیبیات منطقه‌ای یا دیگر روشهای مسالمت‌آمیز به انتخاب خود باشد.

۲- قوانین و مقررات حاکم بر اعتبارات اسنادی

هرگاه محصول جدیدی خواه در قالب فیزیکی خواه با ماهیت انتزاعی (مانند نظام پرداخت) یا به عموماً این تمایل وجود دارد که مقبولیت یا موضع شفاف و قانونمندی مثلاً به واسطه، عرصه میگذارد قانونگذاری یا مقررات بین المللی در رابطه با آن وجود داشته باشد. مقررات، چنانچه دوام و ماندگاری پیدا میکرد، اما در گذشته محصولی که عرضه و استفاده میشود مبانی قانونی برای آن وضع میگرددید. بارنامه یکی از این محصولات است. اطمینان از رسیدن کالا به صاحب حقیقی آن امری ضروری بوده است.

آن را دو نیمه می کرد نیمه ای از سند به ،به همین منظور فرمانده کشتی پس از صدور سند حمل فرمانده و نیمه دیگر به فرستنده تعلق داشت. به این صورت پس از ورود کشتی به بندر مقصد کالا تحویل دارنده نیمه دیگر سند میشد. بعد ها بارنامه پس از تحولاتی تبدیل به سندی شد که امروزه می بینیم از سوی دیگر کشورهای دارای مسیر دریایی دست به تدوین مقررات دریایی زدند و به موجب توافقات بین المللی این قوانین یکدست و هماهنگ شد. (بیگدلی، ۱۳۹۵: ۹۴)

۲-۱- مقررات ملی اعتبارات اسنادی

در دانمارک تحت عنوان مقررات ۱۹۲۸ مقررات اعتبارات اسنادی در سال، پس از مدتها سر انجام ناظر بر مدیریت اعتبارات اسنادی گشایش یافته توسط بانکهای طراز اول کپنهاک تدوین شد. نخستین بانک که پس از تحولاتی تبدیل، مقررات مذکور توسط سه بانک عمده دانمارک وضع گردید به بانک نوردئا معروف شد. دو بانک دیگر بعد از ادغام با مریتانوردبنکن در سال ۲۰۰۰، به یونی بانک شد نیز با ادغام در یکدیگر دانسکه بانک را پدید آوردند. در دیگر کشورها ترتیب طرفهای تجاری مجبور به استفاده از مجموعه مقرراتهای مختلفی شدند که احتمالاً دارای شباهتهای نسبی بودند این مقررات قدیمی در کشور دانمارک مثل سایر کشورها عاری از دقت لازم بود. با

۲۳۸....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

گسترش تجارت جهانی و نیز با توجه به ناآرامی‌های فزاینده بین‌المللی و خطر بروز جنگ که مدیریت اعتبارات اسنادی در عرصه بین‌المللی را فقدان قوانین و مقررات، چشم انداز تیرهای را رقم میزد غیر قابل توجه مینمود. (فراهانی، ۱۳۷۴: ۸۸)

۲-۲- اتاق بازرگانی بین‌المللی

توسط شماری از بازرگانان پیش‌گام بین‌المللی در قالب ۱۹۱۹ اتاق بازرگانی بین‌المللی در سال سازمان خصوصی تجارت بین‌المللی تاسیس گردیدند. هدف این سازمان حمایت و اشاعه توسعه تجارت بین‌المللی آزاد میان مرزها بود که با توسعه شرایط مطلوب و به مدد مقررات بین‌المللی متحد شکل دنبال میشد. امروزه اتاق بازرگانی بین‌المللی در عرصه‌های متعددی فعالیت می‌کنند و به چندین کمیسیون تقسیم شده است. هدف کمیسیون بانکداری اتاق بازرگانی بین‌المللی تنظیم و تفسیر مقررات و نیز ارائه وصولیها و ضمانت نامه هاست، رهنمودهایی در زمینه بانکداری بین‌الملل اعم از اعتبارات اسنادی کمیته ملی تشکیل داده که گفتنی است اتاق بازرگانی بین‌المللی در کشورهای ذیربط بالغ بر ۶۰ کشور دنیا فعالیت‌های سازمانی را بر عهده دارند این سازمان علاوه بر مشترکین شخصی در بیش از ۱۳۰ نمایندگی دارد. (فراهانی، ۱۳۸۴: ۹۰)

۲-۳- مقررات متحد شکل اتاق بازرگانی بین‌المللی در خصوص اعتبارات

اسنادی

دیری نپائید که اعضای کمیسیون بانکداری متوجه ضرورت تدوین مقررات بین‌المللی برای مدیریت اعتبارات اسنادی شدند. در کنگره اتاق بازرگانی بین‌المللی ۱۹۲۹ سال، اولین نسخه مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی آمستردام تنظیم شد. تنها شمار معدودی از کشورها این مقررات را به اجرا گذاشتند. نخستین تجدید نظر در سال ۱۹۳۳ اصلاحات جزئی در آن اعمال شد ۱۹۴۹ وین انجام گرفت و در سال با شروع جنگ جهانی دوم عرضه مقررات در سطح جهانی به تاخیر افتاد و از همین رو

قواعد حاکم بر حل و فصل اختلافات در زمینه اعتبارات اسنادی.....۲۳۹

استفاده از آن عمدتاً به بانک های کشورهای اروپایی محدود شد در حالی که بانکهای کشورهای آسیایی و امریکای جنوبی نیز این مقررات را پذیرفته بودند تجدید نظر این مقررات با تحولات عمده ای همراه شد. در این برهه بانکهای ۱۹۶۲ در سال بریتانیایی از این مقررات تبعیت می کردند و سایر کشورهای دنیا نیز متأثر از تجارت بریتانیا به آن تأسی جستند. (سری، ۱۳۷۱: ۵۹)

اطلاق لفظ بین المللی به این مقررات بی مناسبت نبود ۱۹۶۲ پس از تجدید نظر سال آخرین بار در سال ۱۹۹۳، ۱۹۸۳، ۱۹۷۴ بعد ها به دفعات بازنگریهایی در این مقررات در سال های بعمل آمد و عملاً از اول جولای به اجرا گذاشته شد که در واقع همین نسخه کنونی است که مورد ۲۰۰۷ استناد همگان است. عنوان رسمی این مقررات عبارت است از: مقررات متحد شکل اعتبار اسنادی اتاق بازرگانی اتاق بازرگانی بین المللی است که اغلب به اختصار تحت نام ucp۶۰۰ نشریه شماره ۲۰۰۷ بین المللی تجدید نظر به آن اشاره میشود. نسخه اصلی به زبان انگلیسی است و اغلب کشورها آن را به زبان رسمی خود ترجمه نمودند. ترجمه این مقررات به زبان رسمی توسط کمیته های ملی اتاق بازرگانی، در بسیاری از کشورها بین المللی با مشارکتهای بانکهای طراز اول یا اتحادیه بانکداری آنها انجام میگردد. اما مقر اصلی اتاق بازرگانی بین المللی در پاریس اجازه تکثیر آن را هم به زبان اصلی و هم سایر زبان ها داده است. (لینهارد، ۱۳۸۷: ۱۲۳)

بانکهای کشورهای اسکانندیناوی تقبل نموده اند که نسخه ترجمه شده به زبان ملی را بنا به حال آنکه در دیگر کشورها ترجمه ها را میتوان از کمیته ملی اتاق، درخواست رایگان در اختیار قرار دهند. قوانین کپی رایت اتاق بازرگانی بین المللی تصریح دارد به این که نسخه ترجمه شده مقررات ucp ۶۰۰ باید همراه با متن اصلی (انگلیسی) منتشر شود. (محبی، ۱۳۸۹: ۱۳۰)

۲۴۰... تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

۲-۴- تدوین قانون برای اعتبارات اسنادی

در کشورهای معدودی از دنیا مقررات متحد شکل ۶۰۰ ucp اثر قانونی پیدا کرده و به این ترتیب نافذ و به اجرا درآمده است. سایر کشورها نیز با تصویب لوایحی که مضمون آنها مشابه مقررات قوانینی را وضع کرده، است ناظر بر اعتبارات اسنادی می باشد. در هر دو حالت به مجرد تجدید نظر مقررات مشکلاتی پدید می آید زیرا قوانین مذکور در این اثنا بدون تغییر باقی میماند تا تغییرات لازم در آن اعمال گردد. گذشته از این برخی از اعتبارات که بر اساس مقررات سابق پیشایش یافته اند همچنان در جریان اند حال آن که سایر اعتبارات به تبعیت از نسخه بازنگری شده پیشایش میشوند. (مجبی، ۱۳۸۳: ۱۵۹)

قوانین تجاری متحد شکل امریکا ایالات متحده طی سالیان متمادی قوانین تجاری خاص خود را داشته است. این قوانین کاملاً به اعتبار اسنادی اختصاص یافته است مجموعه قوانین متحد شکل تجاری است و ماده ۵ ucc طی مدتها مدیدی ارای قضایی در ایالات متحده تحت شعاع بوده است حتی به رغم آن که ICC صراحتاً ذکر میشود اعتبار تابع مقررات بین‌المللی صادر شده است. قضات با قوانین ملی آشنایی کامل داشته و در اغلب موارد از مقررات بین‌المللی چشم پوشی میکنند. آنچه سبب پیچیدگی مسأله شده وجود ایالات مختلفی است که نسخه های متفاوتی از این مقررات را در اختیار دارند. به تثبیت جایگاه مقررات بین‌المللی، تغییر و تحولات به وجود آمده طی سالیان اخیر منتهی شده است و تعداد فزایندهای از اعتبارات اسنادی حتی مواردی که کاربرد درون مرزی داشته اند. (موسی زاده، ۱۳۸۰: ۱۹۰)

با استناد به ماده پنج ucc شامل بندی شد که تصریح میدارد در زمانی نه چندان دور پس از تجدید نظر uccp صورت گشایش اعتبار بر اساس مقررات ICC فقط جهت موضوعاتی قابل استناد است که در به آن اشاره ای نشده باشد. علاوه بر این ucp تجدید نظر مزبور بازتاب حجم بسیاری از دیدگاهها و شروط، است. بسیاری از ابالتها

این قوانین جدید را پذیرفته اند حال آنکه برخی ایالتها از پذیرش آن اکراه دارند ایالتها را ترغیب به وکلا و بانک های امریکایی سخت در تلاش اند تا بدون اعمال تغییرات بیشتر ICC پذیرش بازنگری شده نمایند. کنوانسیون سازمان ملل سازمان ملل متحد سالها در پی آن بودند که به واسطه یکی از کمیسیونهای خود موسوم به مرکز پیش نویس قوانین بین المللی اعتبارات اسنادی سازمان ملل متحد برای رسیدگی به قانون تجارت بین المللی و ضمانت نامه ها را تنظیم نماید. (موسی زاده، ۱۳۸۹: ۸۵)

اما هیچ گونه توافق یا تصمیم روشنی مبنی بر اینکه پیش نویس مزبور در حاصل نگردید. شمار قوانین بین المللی باشد یا کنوانسیون تحت عنوان کنوانسیون سازمان ملل متحد پیرامون، این مقررات پس از تکمیل ۱۹۶۶ در سال اعتبارنامه های ضمانتی و ضمانت نامه های مستقل مورد پذیرش مجمع عمومی سازمان ملل قرار گرفت. پذیرش، دست کم پنج کشور می باست آن را مورد تصویب، برای به اجرا درآمدن کنوانسیون سازمان ملل تایید یا موافقت قرار دهند. در نتیجه هرکشوری می تواند کنوانسیون را مورد موافقت قرار داده تا به این کنوانسیون در کشورهای ۲۰۰۶ ترتیب کنوانسیون در آن کشور قابل اجرا گردد. تا پایان ژوئن سال ایالات منحه نیز به رغم، تونس به تصویب رسید. بلاروس، لیبی، پاناما، کویت، گابن، السالوادور، اکوادور امضای کنوانسیون هنوز آن را مورد تصویب یا پذیرش قرار نداده است. این کنوانسیون از یکم ژانویه از سال به اجرا درآمد. این کنوانسیون مشتمل بر ۲۰۰۰ ضمانت نامه های عند المطالبه و اعتبارنامه های ضمانتی است، که به شرط احراز شرایط معینی خود به خود قابل استناد میشود. با این همه گفتنی است که کنوانسیون سایر تعهدات ضمانتی مستقل و قطعی را نیز در بر میگیرد. (نصیری، ۱۳۸۳: ۶۳) مطلب متن کنوانسیون سازمان ملل در مورد اعتبار اسنادی نیز میتوان به این کنوانسیون استناد نمود به شرط آن که این امر در اعتبار تصریح شده باشد. متن کنوانسیون با توجه به جایگاه مقررات بین المللی حاکم در حوزه های یاد شده اعم از مقررات و مقررات متحد شکل ضمانت نامه های

۲۴۲....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

عندالمطالبه تنظیم شده است *icc ۶۰۰ ucp* از این رو کنوانسیون سازمان ملل با مقررات رقابتی برخورد نمی‌کند بلکه در واقع مکملی ناظر بر متحد شکل شدن مقررات بین‌المللی در سراسر دنیا.

حوزه مقررات *icc* مقررات بین‌المللی اعتبارات اسنادی (*ucp uccp*) یا نسخ پیشین آن نظیر *۶۰۰ ۵۰۰ ۴۰۰ ucp* (مقررات قانونی قلمداد نمی‌شود و از همین رو اثر قانونی آن کاملاً توافقی است. به منظور آن که مقررات بین‌المللی اعتبارات اسنادی جهت اعتبار معینی قابل استناد شود ضروری است در متن اعتبار به آن اشاره شود.

بدین ترتیب بانک گشاینده پیروی از این مقررات را اعلام می‌دارد و ذینفع نیز ضمن استفاده از اعتبار قصد و نیت خود را مبنی بر رعایت این مقررات آشکار می‌سازد. سایر بانک تعیین شده و در صورت وجود بانک تایید کننده نیز، طرف‌های ذیربط در اعتبار نظیر بانک ابلاغ کننده به همین ترتیب درگیر می‌شوند *ucp* به دلیل آنکه مقررات فاقد اثر قانونی مستقل است در دادخواهی‌هایی که به اختلافات ناشی از تفسیر مفاد اعتبار مربوط می‌شود. (ابوترابی، ۱۳۸۳:۱۶۵)

قوانین ملی یا بعضاً قوانین بین‌المللی نقش موثرتری ایفا می‌کنند. *ucp* اما یکی از محاسن مهم استفاده از اعتبار اسنادی آن است که این مجموعه مقررات از ۶۰۰ مقبولیت تام و تمام جهانی برخوردار شده تا آنجا که به سختی می‌توان اعتبار اسنادی تجاری را یافت که تابع این مقررات صادر نشده باشد. *ucp* عنوان گویای ضوابط و رویه‌هاست با این حال مقررات آن به واقع مورد توجه وکلا و محاکم بسیاری از کشور های دنیا است. (اقایی فر، ۱۳۷۳:۴۵)

۲-۵-قوانین حاکم و مراجع ذیصلاح

کشوری که قوانین آن مورد استناد است و نیز دادگاهی که محل مراجعه حل در بسیاری از قراردادها بطور توافقی میان طرفین مشخص می‌شود و فصل اختلافات است چنانچه ترتیب دیگری میان طرفین توافق نشده باشد احتمالاً استناد به مقررات بین

المللی نیز امکانپذیر است. در مقررات Ucp ۶۰۰ هیچ گونه اشاره ای به قوانین قابل استناد یا مراجع ذی صلاح نشده است و اعتبار اسنادی تجاری نیز فاقد بخشی به این مضمون می باشد. علت آن است که طرفین اغلب به کفایت مقررات Ucp ۶۰۰ اعتماد وافر دارند. به علاوه اعتبار اسنادی قرارداد نیست و نتیجتاً طرفینی وجود ندارند که نسبت به متن اعتبار توافق و اتفاق نظر داشته باشند. البته خریدار و فروشنده دخالت دارند اما هیچ یک مبادرت به گشایش صدور اعتبار اسنادی نمی کنند و در حقیقت این بانک خریدار است که به نفع فروشنده اقدام به گشایش اعتبار میکند. گذشته از اینها اینها طرفهای دیگری نیز از جمله بانکها وجود دارند که نقش چندانی در متن و شرایط اعتبار به عهده ندارند. به طور کلی هیچ گونه مذاکرات حضوری میان طرفین در خصوص معامله مبتنی بر اعتبار صورت لازم است در خصوص مفاد اعتبار پیرامون قوانین حاکم و مرتجع نمیگیرد. (صلح چی، ۱۳۹۵:۱۳۰)

در صورت اقدام به مذاکره ذیصلاح توافق حاصل شود. اما علیرغم صرف وقت و گفت و گوهایی بسیار احتمال عدم نیل به توافق وجود دارد. تجربه نشان میدهد که بیشتر اعتبارات بدون توسل به مراجع قانونی گشایش و سرانجام تسویه طرفین خود نسبت به رفع آن همت میگذارند، میشوند و در صورت بروز اختلافات نیز از سوی دیگر این تمایل وجود دارد که در صورت بروز اختلاف پیوسته به قانون مراجعه شود. این تمایل بالاخص در ایالات متحده مشاهده میشود و دامنه آن اغلب در زمان رکود و کساد به دیگر نقاط دنیا نیز کشیده میشود.

قوانین حاکم و مراجع ذیصلاح، چنانچه اختلافات ناشی از اعتبار اسنادی به دادگاه کشیده میشود نخستین موضوعی است که دادگاه به آن رسیدگی میکند. محلی که اعتبار قابل استفاده، حتی در صورتی که دادگاه خود رسیدگی به این امر مهم را عهده بگیرد. تعیین کننده حوزه قضایی و پیرو آن دادگاه ذیربط است، یعنی محل پرداخت وجه اعتبار البته مشروط به آن که بنا به تشخیص دادگاه شرطی مغایر با وضعیت یاد شده در

۲۴۴....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

اعتبار وجود نداشته باشد. مقررات Ucp ۶۰۰، از نظر بانکدارها و اشخاصی که پیوسته با اعتبار اسنادی سرو کار دارند قوانین ucp ۶۰۰ با وجود آن که میدانند، بنیادی اعتبار به شمار می آید صرفاً مجموعه مقرراتی است که در سراسر دنیا به رسمیت شناخته شده و در عین حال بطور مستقل فاقد اثر قانونی است.

به نظر میرسد حاکمیت مقررات و قوانین ملی بر اعتبارات اسنادی در سراسر دنیا بدل به Ucp ۶۰۰ یک نگارش همگانی شده است. بر اساس مفاد این مقررات در رابطه با اعتبارنامه های ضمانتی نیز کاربرد دارد.

با این همه لازم به ذکر است که حتی در خلال روند بازننگری ucp ۴۰۰ و ۵۰۰ و ۶۰۰ نیز بانکها و موسسات مالی، وکلا در ایالات متحده ضرورت تدوین مجموعه معینی از مقررات حاکم بر اعتبارنامه های ضمانتی را یادآور شد .

به نحوی که بتوان اجمالاً آن را نوعی ضمانت نامه بانکی در قالب اعتبارنامه اسنادی دانست، شدند ناشی از آن بود که بسیاری از علت تمایل به تدوین مقرراتی مستقل برای اعتبار نامه های ضمانتی موارد به طور اخص به مبادلات تجاری پرداخته و حاوی شروطی پیرامون اسناد تجاری است ucp ۶۰۰ هیچ یک از شروط برداشتها و یا حمل تدریجی و تاریخ انقضا، که به موارد فورس ماژور پذیرفتنی نیست، می پردازد برای جامعه بازرگانان امریکا که از اعتبارات ضمانتی استفاده می کنند. (طارم، ۱۳۷۱: ۷۸)

مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی برای اسناد الکترونیکی کمیسیون بانکداری اتاق بازرگانی بینالمللی تشخیص داد اعضای، در سالهای پایانی قرن بیستم جامعه تجارت بین المللی که از اعتبارات اسنادی استفاده میکنند از دامنه وسیعی از امکانات الکترونیکی برای تهیه و ارائه اسناد برخوردار هستند. از همین رو لازم بود گستره مقررات افزایش یابد.

تا با تراکش اسنادی غیر کاغذی که به صورت، انعطاف پذیری بتواند ضمن پوشش تراکش اسناد کاغذی سنتی ۳۱ الکترونیکی مخابره میشود را نیز پوشش دهد. در

قواعد حاکم بر حل و فصل اختلافات در زمینه اعتبارات اسنادی.....۲۴۵

نخستین گام برای پاسخگویی به این نیاز در تاریخ متمم مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی برای ارائه اسناد به صورت الکترونیکی منتشر شد ۲۰۰۲ مارس ظهور شیوه های ارائه اسناد به صورت الکترونیکی بی تردید نقش، صرف نظر از انجام کنونی این روش بانک ها و فعالان عرصه ی تراکنشهای اعتبار اسنادی سنتی را تغییر خواهد داد. (اقایی فر، ۱۳۷۱: ۲۶۰)

این مقررات انعطاف پذیر است و ارائه اسناد به صورت توامان کاغذی و الکترونیکی یا صرفاً الکترونیکی را پوشش میدهد است و یک ترتیب و توالی منطقی را در عملیات مربوط به ارائه این مقررات ucp در راستای مقررات الکترونیکی دنبال میکند.

۴- قانون حاکم بر اعتبارات اسنادی از لحاظ حقوق داخلی ایران

مسئله تعارض قوانین در صورتی می تواند مطرح شود که یک رابطه حقوقی به دو یا چند کشور ارتباط پیدا کند. زیرا همانگونه که ملاحظه میشود چنانچه این حقوقی به هیچ وجه مربوط به کشور های خارجی نباشد و تمام عناصر آن در داخل یک کشور واحد بر قرار گرفته باشد. مثلاً دو ایرانی در ایران مسئله تعارض قوانین به وجود، قراردادی منعقد کنند محل تنظیم سند و اجرای قرارداد نیز ایران باشد مسئله در قلمرو حقوق داخلی است و تنها قانون ایران را لازم الاجرا، نخواهد آمد چرا که در این فرض بیشتر در چهار دیواری کشور خود محصور بودند مسئله تعارض، خواهیم شناخت.

در دورانی که افراد قوانین به ندرت مطرح میشود اما همین که امکان گسترش روابط خصوصی افراد در زندگی بین المللی به وجود آمد و دولتها نیز به توسعه مبادلات بین المللی مبادرت کردند پیدایش و توسعه تعارض قوانین امکانپذیر شد. با وجود اختلاف نظر حقوقدانان هنوز هم تبعیت از اصل حاکمیت اراده یا قیود و شرایط

۲۴۶....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

خاصی مورد توجه می باشد ظاهراً نمی توان متعاملین را در تعیین قانون صلاحیتدار مورد تردید قرار داد.

البته باید دقت داشته باشیم که قانون منظور طرفین نمی تواند بر تمام مسائل مربوط به قرارداد حکومت کند. زیرا بعضی از موضوعات یک قرارداد مانند اهلیت متعاملین الزاما تابع قانون صلاحیتدار دیگری است که قانونگذار معین کرده است. قانون مدنی ایران تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مطابق ماده ۹۶۸ چنانکه ملاحظه میشود قانون مدنی ایران قانون حاکم بر تعهدات ناشی از عقود را معین کرده ولیکن در مورد قانون حاکم بر ایجاد قرارداد و تکوین شرایط اساسی قرارداد مطالبی ذکر نکرده است. در این مورد باید ماده ۹۶ قانون مدنی ایران (اصل سرزمینی بودن) اعمال کنیم. اما در قسمت دوم ماده طبق ماده آمده است که (تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر اینکه طرفین اتباع خارجه بوده وان را صریحا یا ضمنا تابع قانون دیگری قرار داده باشند) این ماده که متضمن یکی از قواعد شناخته شده حقوق بین الملل است از حقوق بین الملل خصوصی فرانسه اقتباس شده است. (بیگدلی، ۱۳۸۴:۱۷۶)

۴-۱- موانع اجرای قانون خارجی

مواردی وجود دارد که قاضی نمی تواند، از جمله سیستم حقوقی ایران، در اکثر سیستم های حقوقی تحت عنوان موانع اجرای قانون، قانون حاکم بر دعوا را اعمال کند. این موارد که ذر سیستم حقوقی ایران تقلب نسبت به نظم عمومی شامل جانشینی خود به خود قانون مقرر صلاحیتدار خارجی مطرح است قانون می باشد. تراضی طرفین بر عدم اجرای قانون موارد جانشینی قانون مقرر شامل مشخص نبودن قانون خارجی حاکم و عدم ارائه مفاد قانون خارجی صلاحیتدار می باشد. نظم عمومی به عنوان یکی دیگر از اجرای قانون خارجی عامل بازدارنده ای است مانع اجرای قانون خارجی در کشور می باشد ولیکن علی رغم آنکه نظم عمومی در حقوق داخلی اصل تقلی میشود. ولی در

قواعد حاکم بر حل و فصل اختلافات در زمینه اعتبارات اسنادی.....۲۴۷

حقوق بین الملل خصوصی استثنا محسوب میشود. به سخن دیگر نظم عمومی در مورد حقوق کسب شده اثری محدود و خفیف دارد، که بر اساس قانون صلاحیت دار به وجود آمده است.

تقلب نسبت به قانون یکی دیگر از موانع اجرای قانون صلاحیتدار خارجی می باشد در اینجا شخص با تغییر عامل ارتباط باعث میشود که صلاحیت قانون دیگری مطرح شود. در زمینه آثار استناد به قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون علیرغم وجود مخالفت نگارنده با غالباً رابطه ایجاد شده را باطل میکند اما در این اعتقاد وجود دارد که تقلب نسبت به قانون، اعمال قاعده. عدم استناد به آن است، حقوق بین الملل خصوصی که قاضی داخلی می تواند انجام دهد موضوع دیگری است که به آن پرداخته شده است.

احکام خارجی، موانع اجرای احکام خارجی احکام صادره از دادگاههای خارجی و احکام های داوری های خارجی میباشد که احکام قبل از بررسی تطبیقی اعتبار اسنادی داخلی و بین المللی و راهنمای رفع موانع در جهت افزایش کارایی آن اجرا باید شناسایی شوند. شناسایی احکام خارجی به معنای قابل اجرا بودن آن نیست بلکه باید واجد شرایط در قوانین داخلی ایران باشد. (مجبی، ۱۳۸۷:۳۷)

۴-۲- نظم عمومی یا اخلاق حسنه

هرگاه قانون خارجی صلاحیتدار برای نظم حقوقی کشور متبوع قاضی غیر قابل تحمل باشد در این هر دولت تا حدی اجرای، صورت قاضی به استناد نظم عمومی از اجرای آن قانون خودداری خواهد نمود قوانین خارجی در کشور خود قبول میکند که با اساس تشکیلات و یا با امنیت داخلی و احساسات وجدانی جامعه ی آن دولت منافات نداشته باشد.

بنابراین هر زمان که اجرای قانون خارجی از دادگاه ایران تقاضا میشود قاضی باید قبلاً این نکته را بررسی نماید که آیا اجرای قانون خارجی با نظم عمومی کشور مخالف

۲۴۸....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

است یا نه و آیا با عقاید و احساسات جامعه لطمه می زند یا نه چنانچه پاسخ این سوال مثبت باشد دادگاه باید از اجرای آن خودداری نماید ولو اینکه آن قانون از جمله قوانینی باشد که به موجب قواعد ایرانی حل تعارض صلاحیتدار بوده و اجرای آن بطور کلی تجویز شده باشد.

پس در هر مورد که یک نفر تبعه خارجه به قانون دولت متبوع خود استناد میکند و تقاضای اجرای آن را می نماید قانون مزبور باید از صافی نظم عمومی عبور کند تا معلوم شود مقررات آن در ایران قابل اجراست یا نه. بدیهی است قانون خارجی طبعاً صلاحیتدار در صورتی قابل اجراست که بر خلاف نظم عمومی نباشد. و چنانچه مخالف با نظم عمومی باشد در حدودی که مخالفت دارد به موقع اجرا در نخواهد آمد. مسئله نظم عمومی در مواردی پیش می‌آید که قاعده تعارض کشور قاضی اجرای قانون خارجی را تجویز کند ولیکن اجرای آن منافی نظم عمومی و یا احساسات وجدانی جامعه دولت متبوع قاضی تلقی شود. به عبارت دیگر نظم عمومی از اجرای قانون خارجی جلوگیری میکند اگرچه مطابق قانون دولت متبوع دادگاه و یا به موجب قراردادهای بین‌المللی قانون مزبور قانون صلاحیتدار باشد براساس همین طرز مسئله نظم عمومی را به طور صریح بیان نموده و جای تفکر است که قانون مدنی ایران در ماده ۹۷۵ مقرر میدارد: محکمه نمی تواند قوانین خارجی و یا قراردادهای خصوصی را که بر خلاف اخلاق حسنه بوده و یا «به واسطه جریحه دار کردن احساسات جامعه یا به علت دیگر مخالف با نظم عمومی محسوب میشود به». موقع اجرا گذارد اگر چه اجرای قانون مزبور اصولاً مجاز باشد. (ابوترابی، ۱۳۸۷: ۷۸)

نظم عمومی دایره شمول ثابتی ندارد و بر حسب مقتضیات زمان و مکان تغییر میکند. به عبارت دیگر مواردی که اجرای قانون خارجی بر خلاف نظم عمومی تلقی میشود قابل تحدید نیست و هیچ گاه نمیتوان صورت کاملی از موارد اعمال نظم عمومی ارائه داد یعنی هیچ گاه نمی توان صورت کاملی از موارد اعمال نظم عمومی ارائه داد

یعنی هیچ گاه نمی توان دقیقاً معلوم نمود که چه اموری است که قبول آن در یک کشور می تواند پذیرفته شود بدون اینکه با نظم عمومی آن کشور مبادینتی داشته باشد. از این رو تعیین ضابطه برای تشخیص نظم عمومی در روابط بین المللی بسیار دشوار است. با این حال بعضی از حقوقدانان سعی کرده اند ضابطه ای برای تشخیص موارد اعمال نظم عمومی ارائه نمایند.

هرگاه دادگاه ایران قانون خارجی را بر خلاف نظم عمومی تشخیص دهد از اجرای آن باید جلوگیری نماید و بجای آن قانون ایران را به موقع اجرا گذارد.

اثر عادی نظم عمومی آن است که از اجرای مقررات قانون صلاحیتدار خارجی جلوگیری میکند و قانون مقرر دادگاه را جانشین آن می نماید. النهایه باید در نظر داشت که آثار عمومی همیشه یکسان نیست و بر حسب موارد مختلف متفاوت است. زیرا از یک سو اثر نظم عمومی گاهی منفی و گاهی مثبت است و از سوی دیگر اثر نظم عمومی در مرحله ایجاد حق و در مرحله اثر گذاری حق شدت و ضعف پیدا میکند. (افتاده، ۱۳۷۶:۹۵)

نتیجه گیری

یکی از مسائل مهم در هر قرارداد، پرداخت و چگونگی اجرای تعهدات طرفین است. هر طرف قرارداد مادام که طرف دیگر تعهد خویش را اجرا نکرده، از ایفای تعهد سر باز می زند و یا حتی الامکان پس از حصول تضمین کافی از طرف مقابل وفای به عهد می نماید. این امر یعنی تقابل منافع پیدایش اعتبار اسنادی را به عنوان یک وسیله پرداخت در صحنه بین المللی سبب شد. شایان ذکر می باشد که با توجه به این که قسمت اعظمی از تلاشهای صورت گرفته از سوی سازمان های مختلف بین المللی در چند دهه گذشته به مسائل مربوط به اعتبار اسنادی اختصاص یافته است.

۲۵۰...تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

تهیه و تنظیم قوانین و مقررات مختلف، در ارتباط با آن موضوع بخوبی نماینگر اهمیت و نیاز جامعه تجاری به حل و فصل مسائل مربوط به اعتبار اسنادی و تعیین جایگاه واقعی این نوع قراردادها می باشد، ضروریست سطح آگاهی و دانش خود را نسبت به این نوع قراردادها افزایش دهند. از جمله موضوعات اساسی در مذاکرات قراردادی تعیین قانون حاکم بر قراردادها و دادگاه صالح به رسیدگی به اختلافات می باشد و در کنار این دو مطلب موضوع حل و فصل اختلافات از طریق مسالمت آمیز مورد توجه می باشد. قابل تذکر است که معمولاً طرفین موجود در چنین قراردادهای بانک معمولاً بیش از دو نفر بوده (حداقل سه نفر) و غالباً در بیش از یک کشور مستقر و مشغول فعالیت تجاری - اقتصادی می باشند. وجود قوانین و مقررات متعدد در ارتباط با موضوع اعتبار اسنادی، زمینه را برای بروز تعارضات و تفاسیر مختلف حقوقی از سوی طرفین موجود در قرارداد و بعضاً دادگاهها و داوران در نظام های حقوقی مختلف فراهم می سازند. در سطح بین المللی، همانطور که ملاحظه گردید با قوانین و مقرراتی مواجه می باشیم که همگی آنها دارای اعتبار بوده و می تواند مورد استفاده واقع شوند. از بین آنها یک مجموعه بصورت قانون بین المللی می باشد (کنوانسیون سازمان ملل متحد - انسیترا) که ایران هنوز آن را نپذیرفته است و مقررات متحد شکل قراردادی که توسط اتاق بازرگانی بین المللی تنظیم گردیده اند و در زمره عرفها و رویه های بین المللی محسوب می گردند. که هر چند به لحاظ حقوقی ممکن است در مرتبه پایین تری از کنوانسیون سازمان ملل متحد - انسیترا قرار گیرند ولی به لحاظ وضعیت های موجود در آنها و همچنین انعطاف پذیری و منطبق بودن با شرایط و نیازهای تجاری - بین المللی از استقبال و مقبولیت لازم برخوردار بوده و لذا نقش مهمی را در شکل گیری و هدایت عملیات مربوط به اعتبار اسنادی در سطح جهان ایفا می نماید.

منابع

- اخلاقی، بهروز، (۱۳۸۹) بحثی از پیرامون ضمانت نامه های بانکی، مجله کانون وکلا.
- اشمیتوف، کلایوم، (۱۳۷۸) حقوق تجارت بین الملل، ترجمه بهروز اخلاقی و دیگران، انتشارات سمت، چاپ اول.
- افتاده، غلامحسین، (۱۳۷۶) اطمینان و تنزیل در تایید و عدم تایید اعتبار اسنادی نشریه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، ش. ۱۲.
- امامی، سید حسن، (۱۳۶۴) حقوق مدنی، نشر کتابفروشی اسلامیة، جلد اول، چاپ پنجم.
- ابافت، رسول، (۱۳۸۷) اعتبارات اسنادی و ماهیت حقوقی آن، انتشارات لوای دانش.
- ارفع نیا، بهشید، (۱۳۷۶) حقوق بین الملل خصوصی، چاپ دوم، جلد اول، انتشارات بهتاب.
- ذوقی، محمد صالح، (۱۳۹۰) مقررات متحد شکل اعتبارات اسنادی، ترجمه، انتشارات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی.
- صلح چی، محمد علی و هیبت الله نژندی منش، (۱۳۹۵) حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی، بنیاد حقوقی میزان، چاپ پنجم.
- ضیایی بیگدلی، محمد رضا، (۱۳۸۴) حقوق بین الملل عمومی، تهران، چاپ ۲۲، گنج دانش.
- راشدی اشرفی، علیرضا، (۱۳۸۶) مجموعه اطلاعات مورد نیاز در بازرگانی خارجی، چاپ پنجم، نشر قانون.
- زمانی فراهانی، مجتبی، (۱۳۷۴) خرید و واردات با روش اعتبارات اسنادی، انتشارات فرنود، چاپ اول.

۲۵۲....تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، سال دهم، شماره سی و ششم، تابستان ۱۳۹۶

-زمانی فراهانی، مجتبی، (۱۳۸۴) اعتبارات اسنادی و مسائل بانکی، انتشارات ترمه، چاپ سوم.

-طارم سری، مسعود، (۱۳۷۱) آشنایی با جنبه های حقوق بازرگانی خارجی، جلد دوم، انتشارات موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، چاپ اول.

-لنگریچ، لینهارد، (۱۳۸۷) اعتبارات اسنادی در حقوق تجارت بین الملل، ترجمه سعید حسنی، بنیاد حقوقی میزان، چاپ اول.

-محبی، محسن، (۱۳۸۷) مجموعه مقررات اتاق بازرگانی بین المللی برای حل و فصل اختلافات تجاری، انتشارات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی.

-محبی، محسن، (۱۳۸۳) دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده امریکا، ترجمه محمد حبیبی، فرا دادفر.

-موسی زاده، رضا، (۱۳۷۱) حقوق بین الملل عمومی، چاپ دوم، تهران، مرکز چاپ و انتشارات موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، چاپ اول.

-نصیری، مرتضی، (۱۳۸۳) حقوق تجارت بین الملل در نظام حقوقی ایران، انتشارات موسسه امیر کبیر، چاپ اول.

-ابوترابی، سمانه، (۱۳۸۹) بررسی تطبیقی قواعد حاکم بر اعتبارات بر مبنای یوسی پی ۵۰۰ و یوسی پی ۶۰۰، پایان نامه دوره کارشناسی ارشد، رشته حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی.

-اقایی فر، حسن، (۱۳۷۷)، روابط حقوقی طرف قراردادهای اعتبار اسنادی، پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق خصوصی، دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی.